

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken September 29 - dik napján, 1815 - dik esztendőben.

Hadi történetek.

A' *Berlini* közönséges ujságlevelek a' Kir. Pruszsiai Alsó-Rhenusi ármádánál, a' Junius 15-dik napjától egész Julius 3-ikáig 1815-dik esztendőben történt tsatákban és verekedésekben megöletett, megsebesített, vagy fogságra esett hadi tiszteknek, vagy kikről nem tudják, hogy mi történt velük, számokat avagy lajstromokat ekképen foglalják magokban: Junius holnap 15-dik napján, és a' 16-dikán *Lignynél* tartott tsatában 61 megöletettek, 290 megsebesítették, és fogságra estek avagy nem találtattak 34 Tisztek. (Ezen veszteség az 1-ső és a' 2-dik korpust érte). A' Junius 18-dikán *la Belle Alliancénál* tartott tsatában elestek 35, sebbe estek 213, és megfogattattak avagy eltévedtek 9-en. Az ármáda 4-dik korpúsánál ezen nap 23-an elestek és 51 megsebesedtek. Junius 20-ikán az elleuség üzettetésében, és a' *Namur* előtt történt ütközetben elestek 5, megsebesedtek 59-en. Junius 23-ikán a' *Marienburgi* ütközetben megsebesített 1 Tiszt. Junius 28-dikán, a' *Villers Coterets*, és *Nanteuil* mellett történt verekedésekben megsebesedett 2. Junius 30-ikán, az *Aubervillers* falnak védelmeztetésében *Párisnál* 1 elesett 4-en megsebesítették. Julius 1-ső napján *Versaillesnél* volt verekedésben 9 megöletettek, megsebesedtek 62, elvesztek vagy

fogságra estek 3 Tisztek. Ezen a' napon még a' *Marlynél* történt verekedésben is 1 Tiszt sebbe esett. Julius 2-dik és 3-dik napjain az *Issy* és *Vanvresnél* volt verekedésekben megöletett 1, sebbe estek pedig 29 Tisztek.

A' Franciaország déli osztályaiban, a' mellyekben olly sok irtóztatóságok mind eddig üzettek, a' rend és tsendesseg ismét vissza állitatik. A' dolognak illy sserentsés megváltozására a' Cs. Austriai hadi seregeknek azon departementekben való jelenlétek, de főkép, az azokat vezérlő F. M. Lt. Gróf *Neipperg* Ur hathatós eszközlésének, és a' tsendességháborítókra való szoros figyelmezésének, 's kemény velek való bánásának legnagyobb befolyása vala. A' közelebb mult holnapnak 5-dikén a' Francia nemzeti testörző seregeknek tisztjei fényes vendégséget adtak az Austriai hadiseregeknek *Nismcsben*, a' melly vendégségben a' Gróf *Vogué Károly* nevű Marsal de Camp a' poharat ekképpen elköszöntötte: „Eő Felségének az Austriai Császárnak a' Francia Király barátjának és szövetségésének! Tartson örökké az ő egyességek mint a' mi hiveségünk, és a' békételenségnek lelket, a' melly Európát háborgatta, kiirtsa örökre.“ Ezen elköszöntésre a' F. M. Lt. Gróf *Neipperg* e'képen válaszolt: „A' Francia Király Eő Felségének, és az ő

Fels. Familiájának! Tegye a' minden feleknek öszve egyesülések, és azon Vitézi gondolkodás, a' melly minden alattavalóit lelkesíti, a' Francia Országnak boldogságát, és Európa tsendességét bizonyossá."

Következőképen írják le e' f. h. 16-dikán költ *Párisi* közönséges ujságlevelek a' *Champagnei* mezőkön az Orosz hadi seregekkel tartatott mustrának környülállásait: „Szemmel látó tanubizonysága vala a' Marne-Departement az Orosz hadi seregek mustrálásoknak minden tekintetben nevezetes és felséges tüneményének, melly az Orosz Császár Eő Felsége neve napjának alkalmatosságával, egy áhitatos innepléssel bérekesztetett vala. Első napon (September 10-ikén) nagy hadi gyakorlás ment végbe. A' *Champagnei* térségeknek közepette egy hegy emelkedik, a' mellyről 12 órányira lehet körül belől látni, ezen hegynek *Mont-Aimé* a' neve, és egy órányira fekszik *Vincennes* városától. Ezen hegy alljánál ment végbe azon nevezetes hadipróbatétel, a' mellynek lefestésére szükséges rajzolatokat egy *Párisi* képiró ott a' helyben tsinált."

„Ez a' hegy, melly a' minden Országokból való nézőknek számtalan sokaságával bé vala boritva, ezek a' térségek, a' mellyeken 150,000 vitézek, és 4 vagy 500 ágyúk voltak, az akkori igen tiszta napon, egy felette kellemetes és fényes látás volt. Néhány alkalmas hadi mozdulások, és néhány kemény puska 's ágyúropogtatások közt végbe ment serény fordulások, azon irtóztató történetekre, azon nevezetes napokra emlékeztették meg a' nézőket, a' mellyeken annyi vérontások 's annyi könnyhullatások estek, a' mellyek minekutánna félelembe hozták a' föld lakosait, a' késő jövőendő világot is bámulásra indítani fogják."

„A' következett nap', ugymint Sept. 11-dikén egészen más külömb állásban lattattak ezek a' hadiseregek; ezen a' na-

pon már nem voltak többé azon rettentő fegyveres vitézek, a' tsaták képében, hanem fegyver nélkül való, áhitatos vitézek valának, kik az ő fejedelmekért, a' kinek neve napja innepeltetett, Felséges Istenhez könyörögtek, és hálátadtak néki, hogy azon fejedelmet a' maga kegyességében adtameg nékiek."

„Egy jó magas de nem meredek *Mont-de-Cormen* nevezetű hegynek az oldalán hét nagy sátorok egymástól jó meszsze voltak építve, a' mellyekben egyegy Mise mondatott. A' Császár sátora feen a' dombon állott. Ezek körül a' sátorok közül mindegyikhez valami husz ezer katonák legszebb renddel gyülekeztek öszve. Fegyver nélkül letett süvegekkel 's áhitatos állásban halgatták minnyájan a' Misét, melly mind a' hét sátorban egyszerre kezdődött."

„Ambár 60.000 Orosz katonaság hét honaptól olta lakik a' *Marne*-osztályban, még is mindazáltal mind ez idő alatt nem külömben a' 150.000 emberrel tartatott nagy katona mustra alatt semmi legkissebb rendetlenség nem történt. Hálá légyen a' *Sándor* Császár nagy szívűségének, a' hadi vezérek helyes figyelmetességeknek, és a' seregek bámulására méltó fenytéktartásoknak; hálá a' Prefektus példás magaviselésének, és az alatta lévőkre való befolyásának, — egyetlenegy visszálkodás sem történt ezek a' katonák és a' *Marne*-osztálynak lakosai között, kik a' háború történetei, és annak siralmas következései alatt annyit szenvedtenek."

A' Pruszsiai királyi testörző seregnek *Párisból* való elmarsirozása, a' mint az oda való ujságok beszéllik, Oktober 15-ik napjára el van halasztódva.

A' Pruszsus hadi seregek a' számokra kirendelt kvártélyhelységekre (nagyobb részt a' *Bretagne*, és *Normandie* tartományokban) lassanlassan takarodnak. *Nantesbe* is e' h. 12-dikén, a' mint a' *Párisi* e' h. 18-iki újtáglevelek mondják, már megérkeztenek vala.

A' Pruszsiai kir. armáda 6-dik korpusának fővezérje General Gróf *Tauentzien*, az *Alsó-Loire — Ille és Villaine, Morbihan Cotes-du-Nord — és Manche*-osztályoknak lakosaihoz következő proklamációt kihirdetett: „A' Pruszsus Király Eő Felségének, az én Fejedelmeknek 6-dik hadikorpusa a ti tartományotokba száll, és az én vezérlésem alatt oda kvartélyokra megyen. Nem mint ellenségek jövünk hozzatok. Egy az Eő Pruszsiai Felsége én Uram, és az Eő legkeresztényebb Felsége közt kötött alku szerint küldettünk ide. Legyetek tsendesen, maradjatok városaitokban, és faluitokban; a' ti a' Király dolgáért való nagy szívü és vitézi engedelmeségeket a' Pruszsiai armádnál jobban senki nem tudja betsülni. Bizzatok én bennem; szoros fenytéket tartatok meg katonáimmal; a' belső rendtartás a' kormányzóknál sérthetetlenül megmarad; a' ti háznépetek, minden vagyonotok bátorságban leszen; ti egyedül a' katonáim kvartélyaira, és a' tartásokra gondot viselni kötelesek lesztek. Ha valamelly zivódás a' nyelveknek és szokásoknak külömbsege miatt támadna köztetek, jöjjetekel hozzám, avagy az én főparantsolatom alatt vezérekdő Generálisokhoz, mi a' dolgot minden más külömbség és tekiutet nélkül, egyedül a' bűnnek minémüségehez képest eligazitjuk. *Bretagnei lakosok!* Én számot tartok ti reátok. Ti az én gondoskodásomnak, a' hadi seregeimnek buzgó és helyes elfogadtatások, és mint barátitokkal velek való bánástok által megfelelően, azon terheket, a' mellyeket a' körülállások ti reátok hoznak, engedelmesen fogjátok viselni. Ha ti a' katonáim eránt jó szívvel, készséggel fogtok viseltetni, ezen terhetek nagy részint meg fog könnyebbedni. Valamint igen kedvesen fogom köztetek és a' katonáim között való egyességet látni, szinte olly nagyon fájlalnám, ha azokat, a' kik csak egy katonámmal is rosszul bannának, érdemek szerint kénytelenitném megbün-

tetni. Az e'féle esetekben én semmi esedezésre nem fogok halgatni; az én armádám és a' tsendességben élő polgárok hasznai kívánnák ezt tőlem. (Aláírás)

„Gróf *Tauentzien*.

A' Pruszsus hadi seregek által elfoglalt tartományoknak fő administráltatása, a' Berlini újságlevelek szerint, a' Báró *Altenstein* Státusministerre vagyon bizattatva. Ezen fő gondviselésnek foglalatosságai ugyan az armádák eleségeikre nézve a' Fr. kormányzóknak, és a' szövetséges hatalmaságok közt kötött alkudozásokhoz képest, kevés kiterjedésűek, de mindazáltal a' dolog mivoltához's természetéhez képest egészen meg nem szünhetnek mind addig, valameddig a' szövetséges hadi seregek Franciaországban állanak. A' nevezett státusminister Báró *Altenstein* a' magános kívánásoknak reclamációt is vezet, a' mellyekhez képest, a' *Párisi* 1814-ben, Május 30-dik napján kötött békeség azt illető tizikelyei szerint a' Pruszsiai Státusokból annakelőtte elvitetett mesterséges és tudományos tárgyak, akár azok valamelly közönséges, akár pedig magános intézetekbe tartoztanak vala, visszakérlettnek.

~~~~~

A' folyó September 16-ik napján költ *Strasburgi* tudósításokban ezeket olvassuk: „A' mi Prefektusunk azon utjáról, a' mellyet az osztályunk egy részében tett volt, már vissza érkezett; ezen utazásának a' vala a' tizelja, hogy az Orosz, határszéleinken ismét honnyokba forduló hadiseregek, és az Austriai armáda még tartományunkban maradó részének tartatásáról gondoskodjon. Ezen utazása közben mindenütt látta a' lakosoknak jó magok viseleteket, és azt a' nagy engedelmesseget, a' mellyel a' hadi terheket viselik, melly dolog valóban ezen terhviseléseknek rövid idő alatt végét fogja vetni. Ő a' *Hagenau* és *Stechfeldi* ispotályokat megnézte, és az azok gondviselőiknek buzgóságokkal való tellyes megelegetését megmutatta. — A' hivatal

) **

szerént való tudósítás most éppen ide jött arról, hogy a' Rhenusnál építendő hid-sántzoknak ásattatások *Schwartzenberg* Herceg parantsolatjából félben szakasztattak legyen. Halljuk, hogy 11 batallionok az Austriai gyalogságból, és 12 svadronok a' lovasságból a' mi környékünkől ki indultak legyen, és *Alsátziát* 's Francia Országot ide hagyni szándékozzanak. Mondják, hogy ugyan azon ármádának két gyalog, t. i. *Württemberg* és *Colloredo*, és egy lovas-regiment a' mi vidékünkön tovább is maradnak. *Straszburg* és más Alzátziai erősségek mind eddig egy állapotban vannak, hogy t. i. a' közösülés nem szabad, kivéven egynéhány napoktól óta, 's reménységünk vagyon, hogy a' bémenetel *Kehlbe* is megengedtetik rövid idő alatt. Azon hírek, mellyek szerént a' *Neu-Breitsachi* vár is fog ostromoltatni, fundament nélkül valók. Mindenféle rendelések megvannak tétetve az Orosz hadiseregeknek a' mi vidékünkön léendő, honnyokba való általmenetelekre. Ezen általmenetel el is kezdődött már. Az Oroszok ezen departementbe *Bitschen* keresztül jöven, *Weissenburgon* által *Neustadtnak* veszik az utjokat."

A' *Straszburgi* ujságlevélnek e' h. 17-dikén kijött darabjában az oda való Prefektusnak *Bouthillier* Grófnak a' Mairekhez intézett következő hirdetménye foglaltatik:

„Uraim! Azt veszem észre, hogy a' vádolásnak szokása, melly a' revoluziónak szerentsétlen következése, még néhány községekben most is uralkodik. Azon helységekben olly kérő levelek és egyéb irások koholtatnak, 's osztattatnak széllyel, a' mellyeknek egyedül való tzeljok az, hogy gyakorta a' legbetsületesebb és legbuzgóbb tisztviselők eltsüggesztessenek; és jnoha! az efféle irásokon sok aláírások is találtatnak, de mindazáltal azon aláírások tsak egyetlen embernek a' munkája, és azon nyughatatlan lélek, ki azokat koholta a' nélkül,

hogy a' következéseikről gondolkozott volna, némellykor sok más tsalfaságokat is, egymás után mivelte. Gyakran történik meg, hogy a' lakos, a' ki tsak német nyelvet tud, a' másban való btzakodásában, valamelly francia írást is aláír, és ha azt kérdik tőlle, hogy az általa alá íratott irás mit foglal magában, a' felelete azt mutatja, hogy aláírt valamit, a' mi az ő kívánságával, avagy azzal a' minek ő azt tartotta lenni, éppen ellenkező dolog. Az ollyan emberek, a' kik az efféle tsalárdságokat üzik, kemény büntetésre méltók; én minnekutánna magamban azt eltökéllettem, hogy eleit vegyem azon tselekedeteknek, az ollyan előadásokat, akar melly nagy legyen az aláírásoknak száma, tsak igen nagy vigyázással ezen időtől fogva előmbe bocsátom. Semmi afféle vádirás szerént ítéletet nem hozok mind addig, valameddig az aláírásoknak igazi voltokról és az aláírók erköltsiségekről bizonyos nem leszek, és az elvádolt tisztviselők magok meantségeket, a' helybéli felsőségeknek, és az Al-Prefektusoknak kimondásaikat meg nem értem. Én mindazokat, a' kik a' megvizsgáltatás után az afféle tsálfa vádolásról megfognak győzöttetni, az ítélő székek eleibe küldöm. Meghivom ezennel az Urakat, hogy a' jövő vasárnap az Isteni szolgálat végződése után ezen irásomat a' lakosok előtt felolvassák. Fogadják el az Urak az én különös tiszteletemnek kinyilatkoztatását.“ — Az Alsó-Rhenusi Prefektus, (Aláírás)

„Gróf *Bouthillier*

~~~~~

Az Austriai ostromló ágyúknak egy része, a' mellyek *Hünningen* ellen rendeltetve voltak, lassan lassan az Austriai Császári tartományokba ismét vissza vitetetik.

A' volt *Hünningeni* komendáns General *Rapp* a' *Straszburgi* ujságlevelekben ekképpen bútsúzott el e' h. 19-dik napján az Alzátziai lakosoktól: „Alzátziaiak! A' Rhenusi ármádának eloszlása véget vet azon

fővezérségnek, a' mellyel én eddig közitekben bírtam. Az én hazámiai megérdemlik valóban az én dicséretemet; kedves kötelességemnek tartom az én köszönetemet, 's érzéseimet kijelenteni. A' Király Eő Felsége méltóztatott elfogadni a' szeretetnek, és hűségnek azon kinyilatkoztatásait, a' mellyeket az Alzátziaiak Eő Felsége lábaihoz tettek; én semmit egyebet nem talállok szükségesnek lenni, mint sem hogy azt ajánljam nékiek, hogy azon érzéseiket tovább is tartsák meg, a' mellyek által leginkább bizonyíthatják meg, hogy igaz Francziák." — *Straszburghban* September 17-ik napján 1815. (Aláírás)

„Gróf *Rapp*.

A' folyó holnap 11-dik napján kijött *Straszburgi* ujságlevelekben ezeket olvasuk: Tegnap előtt, ugymond, a' mi eddig volt Gubernátorunk, Generállíótenant *Semellé* a' maga hivatalát letette, és azt egy napiparantsolat által a' lakosoknak értékre adta. Azon napiparantsolatjában azt mondja, hogy a' Király azt elvégzette legyen, hogy a' várakban ez időtől fogva semmi gubernatorokat nem tart; mellyhez képest ő a' mult Augustus 30-dik napján parantsolatot vett legyen a' hadi ministertől, hogy a' hivatalját letegye, de hogy azt a' *Rapp* Főgenerál parantsolatjához és a' *Dubreton* Generál kivánságához képest egész a' *Straszburgi* őrző sereg eloszlatásáig megtartotta legyen. Azon napiparantsolatjában köszöni a' tisztviselőknak, a' nemzeti gárdának, és a' polgároknak a' hozzá mutatott bizodalmodokat. — Néhány napok mulva, mint mondják, *Metzbe* fog utazni, holott ezen város környékén jószágai vannak.

A' Prefektus, Gróf *Bouthillier*, a' maga hivatalviselését egy az *Alsó-Rhenusi* lakosokhoz intézett, és az ő jeles foglalatja miatt közönségesen megkedvelt proklamátzina kiharidetésével elkezdette, a' mellyben a' többi közt ezek foglaltatnak: „A' Király nem kételkedett soha a' ti hűségteken noha a' sok rágalmasok és hazugságok azt

homályba hozni igyekeztek Semmi vallásbéli avagy politikai szakadások meg nem háborítják jövendőben azt az egyességet, a' mellynek köztetek szükség uralkodni. Már egy állandó békességnek fundamentomai a' jövendőbeli tsendességünket látszatnak minékünk ígérni. A' számos hadi seregek, mellyek térségeinket elborítva tartják, készülnek az elmarsirozásra. A' háborúnak terhei, mellyeket ti annyi engedelmességgel viseltetek, megfognak könnyülni, és a' Franczia Ország, az ő törvényes fejedelmének visszaadattatván, ujra fog egy olly kormányzék jótéteményeivel élni, a' millyent magának maga a' nép kíván."

Beszélik, hogy a' Prefektus a' tisztviselőknak adott egy audientzia alkalmatosságával ezt mondotta legyen: „A' Király, ugymond, semmit nem fájlalt annyira, mint azt a' vádolást, hogy ő a' midenféle Vallástartók között külömbséget teszen, és hogy a' katolikusoknak, a' protestánsok károkkal kedvez; hogy egy illy rágalmas nem érdemel semmi megtzáfolást; hogy Eő Királyi Felsége valamint az egyik, ugy a' másik vallásbéliekhez egy főman hajlandó, és hogy a' kormányozást illető dolgokban nem esmér semmi vallásbéli külömbséget."

~~~~~

A' *Bázeli*, Sept. 19-dikén költ tudósítások e'képpen szóllanak: Néhány napoktól fogva a' városunkon ismét hadiseregek marsiroznak által, de a' mellyek német országra vissza felé mennek.

A' f. h. 16-dikán két austriai batallionok mentenek itt által, 17-ikén ismét egy batallion, és tegnap a' Székely Huszárregiment ment *Bázelen* keresztül, 's több divisiók is megfognak érkezni. *Rheinweiler* mellett is sok hadi seregek takarodnak a' Rhenuson által, és azoknak a' tisztjeik erősítik, hogy az austriai armádától általjában csak 80.000 ember marad Frantzia Országban. — E' f. h. 15-dik napján a' *Charlemonti* várat kezdték ágyuzni. A' *Mont-*

medy erősséget keményen ostromolják a Pruszsusok; és ez az erősség magát nem védelmezheti sokáig.

Frantzia Ország.

A' volt Nápolyi Király *Murat*ról a *Journal des Debats* tzimü ujságlevelek e' h. 17 -dik napján kijött darabjában ezek foglaltatnak:

„*Murat* eleinte a' *Toulon* vidékein egy helyre akadott, a' mellyen elbúva tartózkodhatott, és azon veszedelmeket elkerülhette, a' mellyekkel őtet a' déli departementek lakosainak felháborodtsága fenyegette vala; de mindazonáltal leselkedett mindég azon szempillantatra, a' mellyben *Korzikára*, vagy, ha minden esetre ottan nem lehetne bátran, *Afrikába* szökhet. Ezen feltételében egy bizonyos *Picard* Antaltól egy rossz, felig rothadt hajót alattomban vásároltatott, a' mellyért 700, mások szerint pedig, 400 frankot fizetett. Két tengeri tisztek, kik az Ex-Királynak hívek voltak, megtették a' szükséges készületeket ezen vakmerő általhajókázáshoz, minden tsendességben. Minekutánna az ezen próbatételre rendelt idő eljött volna, *Murat* azon két tisztekkal, és a' *Gautheau*-me Admiral unokaööttségével igen változó időpontjában, a' *Touloni* ispotály szomszédságában azon a' hajón elutazott. Valami husz mértföldnyi utat már megtettek vala a' valameennyire felháborodott tengeren, a' midőn hirtelen nagy szélvész támadott; a' viz mindenfelől azon töredékeny hajóba béhatott, és kétség kívül szélljen is tört volna, ha történetből az ugy nevezett *Korzikai posta hajó* hozzájuk nem érkezett volna. Az Ex-Király, nem külömben az ő úti társai is ezen hajóra fel vétettek.“

„Minekutánna *Korzikába* megérkezett volna, azonnal lóra ült, 's *Franceschi* Generált, ki őtet minden szempillantatban nagy nyughatatlansággal, *Korzikára* várta, felkereste. Ezen Generális tudtára is adta a' *Bastiai* felsőségnek, hogy *Murat*, ki azon szigetbe megérkezett, a' hegyek közt

bátorságos menedékhelyt talál, 's hogy őtet keresni, 's üldözni ottan haszontalan volna. Egyszersmind azt is megjegyzette a' nevezett Generális, hogy *Murat* azon természeti mintegy sántzok között nem tsak bátorságban lenne, hanem, hogy azon kantonoknak lakosai, a' mellyekben még a' három színü kokárda le nem tétetődött, őtet védelmezni fognák; hogy az Ex-Király azon titkos helyen mind addig maradna, míg az Austriai Udvarral elkezdett alkudozásainál fogva a' feleségéhez menni szabadságot nyerne; hogy ő minden esetben tsak a' személyének szükséges óltalmat, 's bátorságot kíván, és a' sziget tsendességét háborgatni nem akarja. Bizonytalan, ugymond a' *Journal des Debats*, millyen fogánátja lett légyen a' Generál *Franceschi* ezen beszédjének a' *Bastiai* tisztviselőknél. Ők azonban a' kötelességeknek betöltetésére való készségeket lászattak azzal is kimutatni, minthogy a' *Murat* késérő társait az oda való várba bészáratták. (A' későbbi tudósítások szerint *Murat* is ugyan azon várba hozattatott.)

„A' hajó, a' mellyre ezen szerentsekésérő sorsát bizta vala, elsüljedett. — Azt azonban bizonyosan tudjuk, hogy *Murat* engedelmet nyert légyen az Eő Austriai Felsége nagy szívűségétől, hogy az Austriai Státusokba szabadon mehessen. Hihe-tő, hogy a' midőn mi ezeket írjuk, két Szicziliának előbbi Királya a' maga uj lakhelyére már el is utazott. Egyéberánt így szöll végtére a' felljebb megnevezett ujság, el nem mellőzhetjük itt azt megjegyezni, hogy, ha *Bonaparténak*, a' kit egy olly közepszerű elmebéli tehetségű emberről mint *Murat* öszvehasznítani sem lehet, azon bátorsága lett volna, a' melly ennek vala, a' midőn egy kiseded hajón a' tengerre menni bátorkodott, azon Amerikai hajót, a' melly a' tengeren nem messze reávarakozott, könnyen elérhette volna, és el nem vesztett volna minden reménységet ahoz, hogy a' világ tsendességét még egyszer megháborithatná.“

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro 45.

A' Magyar Kurir 78-dik darabjához.

Magyar Ország.

Az eddig volt honorarius kanonokot és Jekelfalvai Plébánust Benedekfalvai *Luby Mátyás*, nemkülömben *Udránszky Dániel*, eddig volt Al-Esperestet, és Kaczvinki Plébánus Urakat, az ő lelki tanító hivataljokban való fáradhatatlan munkálkodásokra, 's azzal szerzett érdemeikre nézve az elsőbbit a' Rosnyai, az utóbbit pedig a' Szepesi kánonokká kinevezni méltóztatt Eő Felsége.

Köszegről. A' közelebb múlt hólnap 29-ik napján a' hosszabb betegség következtében meghalozott itten a' General Feldmarsal Lieutenant Felső Kubinyi Baró *Mesko* Ur, Maria Theresia katonai Vitézi Rend Kommendátorja. A' holt teste minden rangjához illendő innepléssel és megtiszteltetéssel September 1-ső napján eltemetett, melly alkalmatosságnál a' Cs. Kir. Olasz országi Gróf *Noszticz* nevű 7-ik könnyű szerű lovas regiment a' General-Strázsester Baró *Vlasits* Urnak tulajdon vezérlése alatt, nemkülömben az ide való formaruhás polgári katonaság, az ő kapitányok *Donássy József* Ur igazgatása alatt, legszebb rendtartással dicsőítették meg e' halotti pompát.

Eő Császári és Ap. Királyi Felsége méltóztatott a' Fő-Esperestet és Gál-Széchi' Plébánust, 's több Vármegyébéli Tábla Birót *Ketzer Ményhárt* Urat az ő buzgóan viselt lelkitanítói hivataljában magának szerzett érdemeire nézve a' Sárly Szent András másként Sármoñostrai Abbássá kegyelmesen kinevezni.

Posonyból. A' volt Nápoly Országi

Királyné a' folyó hólnap 17-ik napján 7 kotsin volt több mint 20 személy kísérelével együtt, az innen egy postastationyi távolságra fekvő *Hainburg* nevezetű Austriához tartozó városban megérkezett, és az oda való, Báró *Fellner*hez tartozó várba meg nem határozott ideig szállott.

Budáról. Bizonyos tudósítások szerint, a' Nádor-Ispány Eő Csász. Fő Hertzsegenek házassági életre való lépése Augustus 30. napján ment végbe Schaumburgban.

Festről. A' Pesti Királyi Fő Iskolának egyik tudós és érdemes tagját így szóllanak a' most folyó hólnap 23-dikán kijött Hazai és Külföldi Tudósítások, mostan az Universitas Rectorát *T. T. Stipsits Aloiz Emanuel* Urat, három hétig tartott kínos nyavalyájában September 17-dikén elragadta a' halál. Ő előbb a' Posonyi, utóbb a' Budai Gymnasiumokban Tanító volt; azután a' Tudományok Mindensége Bibliothecájához Gondviselővé, 's egyszersmind a' régiségeknek és a' Numismaticának Tanítójává tétetett. Melly szorgalmasan viselte hivatalát, azt a' kiadott munkái bizonyítják, melly igen megtudta érdemelni ember társainak barátságát, azt az ő halálán sajnálkodó minden Hazafinak szomorú érzései mutatják. — Ezekre nézve hosszabb életet érdemelt volna; most csak 57-ik esztendejét élte.

Elegyes dolgok.

Az Angliai ujságlevelek következő nevezetes történetet emlitenek: " "

Minekutánna Herczeg *Wellington* (annakelőtte *Sir Arthur Wellesley*) a' napkele-

ai indiai *Holkar* nevű fejedelmet meggyőzte volna, onnan a *Lady Jane Dundas* nevű hajón 1806-dik esztendőben Angliába utazott. A' midőn a' *Sz. Ilona* szigetéhez a' nevezett hajó megérkezett volna, sok utazók kívánván azon szigetet látni, két tsajkán mentek a' szárazra. Azon tsajka a' mellyen *Wellington* ült vala, a' nagy habtsapkodás miatt birtelen felfordult. Két hajós legények és egy gyermek azonnal vízbe haltak. A' többiek, kik közt a' *Sir A. Wellesley* is volt, habokkal tusakodtak. Ezen utolsó, a' ki uszni-sem tudott, már kétszer elsüllyedett vala, a' midőn egy hajóslegény látván ezt a' végső veszedelmet a' tengerbe ugrott, és kiszabadította azt, a' ki annakutánna más hősök között Európa megszabadítójává lett. Minekutánna *Wellesley* egészen elfáradva tengerpartra kiment, megszorította annak a' hajóslegénynek szívesen a' kezét, megölelte őtet, hat butellia Rumot adott néki, és meghívta őtet, hogy jöjjön el véle Anglia Országba. Ezen hajós legény most *Rotherbitheben* lakik, a' kit *Wellington* azután gazdagon megajándékozott.

Azon requisitiók közt, a' mellyeket Hertzeg *Blücher* Frantziákra vetett, két linea hajók is találtak, ezen két hajót pedig két ugyan afféle hajóért kívánnya a' Hertzeg a' mellyeket a' Frantziák 1808-dik esztendőben a' Pruszsiai napkeleti tengeri kikötőhelyekben ugyan Pruszsiai fából építették vala.

A' *Livornói* levelek szerint *Smyrnában* revolúzió támadott, a' mellynek következésében több hajók az onnan elszökött emberekkel *Livornóba* megérkeztek

volna. Minden külföldi Consulok *Smyrna* városát oda hagyták volna.

Eő Császári Fő Herczégsege az Austriai Koronaörökös, e. h. 14-ik napján meglátogatta a' *Párisi* királyi könyvtárat, és jó ideig mulatózott ottan *Vanpraet* urral a' ki egyik gondviselője azon bibliothecának, 's a' ki minden ritkaságokat Eő Császári Fő Herczégsegenek megmutogatni szerentsége vala. Ennekutánna a' medalliakabinetet is nézegette meg Eő Cs. Fő Herczégsege.

Minekutánna a' Frantzia országi Király az Austriai és az Orosz Császár Eő Felségeket, nem külömben a' Fels. Pruszsiai Királyt a' maga, *Sz. Mihály* és *Sz. Lék Vitezi Rendjeivel* megtisztelte volna, a' nevezett Rendeknek czimereit, lánztait, és más ahoz tartozó dolgokat, a' Fr. Udvarnál lévő követjeik által küldötte Eő Császári és Királyi Felségeknek.

A' Dániai királyi segéd hadi seregek, a' mint a' *Bremai* e' f. h. 7-dikén kijött ujság tartja, a' mostani környülállásokhoz képest, fognak hazájokba menni. Maga a' Fels. Dániai Király ezt a' projektumot tette *Wellington* Hertzegnek, hogy a' szomszéd és barátságos Státusoknak terhekre ne legyenek. A' nevezett Herczeg jóvá is hagyta e' javallást, azon feltétellel, hogy az ő fővezérlése alatt még is maradjanak a' végre, hogy a' szükség idejében, minden esetre, azokkal parantsolhasson, 's a' hova szükséges talál lenni, oda fordíthassa őket.

D. D. S.

Sept. 27-dik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 342 7/8 forintot Váltótzedükában. Egy Csász. aranyért 15 forintot 58 krt.